

HET HERWONNEN PARADIJS

Hugo Bouter

HET HERWONNEN PARADIJS

*Bijbelstudies over de Hof van Eden
en het Paradijs van God*

Boeken om de Bijbel
Gouda

Het herwonnen Paradijs
Copyright © H. Bouter
Omslagontwerp: Cees van der Steldt
Druk: Offsetdrukkerij van der Perk, Nieuw-Lekkerland

Eerste editie 2003
Tweede, herziene editie 2004
Boeken om de Bijbel, Gouda
Distributie: Johannes Multimedia, Postbus 31, 3940 AA Doorn

ISBN 90-70926-35-0
NUR 707

Alle rechten voorbehouden.

Niets uit deze uitgave mag worden vermenigvuldigd, opgeslagen in een geautomatiseerd gegevensbestand, of openbaar gemaakt, in enige vorm of op enige wijze, hetzij elektronisch of mechanisch, zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van de uitgever.

*'Ik weet van een mens in Christus (...)
dat hij werd opgenomen in het paradijs
en onuitsprekelijke woorden hoorde,
die het een mens niet geoorloofd is uit te spreken'.*

2 Korinthiërs 12:2-4

INHOUD

WOORD VOORAF	9
1. DE BETEKENIS VAN DE BOOM EN VAN HET WATER DES LEVENS IN DE BIJBEL	13
- De Hof van Eden	13
- De ware boom van het leven is Christus Zelf	15
- Christus en het levende water van de Geest	16
- Het water des levens is voor ieder die dorst heeft	17
2. DE GEMEENTE VAN GOD: GODS LUSTHOF NU EN IN DE TOEKOMST	21
- Het Paradijs van God	21
- De Gemeente van God	23
- De tempel en de stad van God	24
3. MET CHRISTUS IN HET PARADIJS	27
- Het testament van onze Heer	27
- Heden zult u met Mij in het paradijs zijn	28
4. MET PAULUS IN HET PARADIJS	31
- Een mens in Christus	31
- Het paradijs en de derde hemel	33
- Weggevoerd in of buiten het lichaam	34
- Vier onuitsprekelijke dingen	36

5. MET JOHANNES IN HET PARADIJS	39
- Het geluk van het binnengaan in de heilige stad	39
- Het resultaat van onze reiniging	41
- De boom des levens in het midden	42

WOORD VOORAF

Eens zijn Adam en Eva verjaagd uit het paradijs waarin zij waren geplaatst op aarde. Een engel met een vlammenzwaard versperde voor altijd de toegang tot de hof; terugkeer was niet meer mogelijk voor de mens die in de zonde was gevallen. Toch heeft God iets *beters* hiervoor teruggegeven, want de gehóórzaamheid van Christus heeft verstrékkender gevolgen dan de óngehoorzaamheid van Adam. Het volbrachte werk van Christus op het kruis van Golgotha opent de toegang tot een ander, een nieuw, een hemels paradijs: het paradijs van God Zelf in de hemel!

In het Nieuwe Testament is slechts driemaal sprake van deze plaats van geluk. Het zijn echter wel heel belangrijke dingen die ons erover worden meegedeeld. De onnaspeurlijke rijkdom van de Persoon en van het werk van Christus worden daardoor duidelijk in het licht gesteld:

(1) Ten eerste zijn de gestorven gelovigen daar in de directe tegenwoordigheid van hun Heer en Heiland. Zij zijn met Christus in het paradijs, zoals Hij dat reeds beloofde aan de boosdoener die in Hem geloofde: 'Vandaag zult u *met Mij* in het paradijs zijn' (Luc. 23:43 Voorhoevevert.). De apostel Paulus zegt daarom dat hij ernaar verlangt 'heen te gaan en *met Christus* te zijn, want dit is verreweg het beste' (Fil. 1:23). Christus is daar het grote Middelpunt van degenen die Hem toebehoren, Hij is Degene die alles in allen vervult.

(2) Ten tweede zijn zij die in Christus ontslapen zijn daar ook in de *derde* hemel, d.i. de hemel der hemelen, de woonplaats van God Zelf (2 Kor. 12:2-5). Zij bevinden zich in Gods onmiddellijke tegenwoordigheid en horen onuitsprekelijke hemelse woorden, die een mens op aarde niet op de lippen kan nemen. Paulus spreekt hier wat cryptisch over zichzelf als 'een mens in Christus', maar dat is niet zonder reden. *Christus* is daar, maar het is in beginsel ook de plaats van allen die *met Hem* als de laatste Adam verenigd zijn.

(3) Ten derde is dit hemelse paradijs blijkens Openbaring 2:7 'het paradijs van *God*'. Het kan niet zoals het aardse paradijs te gronde worden gericht door de mens. Het draagt het stempel van Goddelijke volkomenheid en van de afwezigheid van zonde en dood. Hier ontbreekt dan ook de boom van de kennis van goed en kwaad, waaraan wij een beschuldigend geweten te danken hebben. Er is alleen nog sprake van de boom van het leven, die ongetwijfeld een beeld is van Christus als de Oorsprong en de Onderhouder van het nieuwe leven, de nieuwe mens, de nieuwe schepping.

Daarom mogen wij in navolging van de grote apostel van de volken de onnaspeurlijke rijkdom van Christus verkondigen en de veelkleurige wijsheid van God, de Schepper van alle dingen, bekendmaken (Ef. 3:8-10). Hij heeft het paradijs weer

voor ons ontsloten en de toegang geopend tot Christus als de ware boom van het leven.

*'Wij, schuldig, door God uitgedreven,
wij bleven ver van Eden staan,
maar 't kruis werd ons de boom van 't leven,
die wees de Vader Zelf ons aan'.*

Gouda, voorjaar 2004

1

DE BETEKENIS VAN DE BOOM EN VAN HET WATER DES LEVENS IN DE BIJBEL

*'Voorts plantte de HERE God een hof in Eden...
Ook deed de HERE God allerlei geboomte uit de aardbodem
opschieten, begerlijk om te zien en goed om van te eten;
en de boom des levens in het midden van de hof,
benevens de boom der kennis van goed en kwaad.
Er ontsprong in Eden een rivier om de hof te bevochtigen,
en daar splitste zij zich in vier stromen'.*

Genesis 2:8-10

De Hof van Eden

Ergens in het tweestromenland, tussen de twee rivieren Eufraat en Tigris, lag volgens Genesis 2 de hof waarin God de eerste mens plaatste die Hij had geformeerd. Meestal spreken we over het 'paradijs'. Dit woord is van Perzische oorsprong en betekent 'lusthof'. Het komt maar een paar keer voor in het

Oude Testament, onder andere in Hooglied 4:13. Die tekst heeft ook betekenis voor ons onderwerp, zoals wij nog zullen zien in hoofdstuk 2.

Het gaat ons in dit boekje vooral om de geestelijke en symbolische betekenis van de paradijsrivier en de boom van het leven, zonder overigens afbreuk te willen doen aan de letterlijke en historische waarde ervan. De Hof van Eden, de twee bomen en de sprekende slang zijn ongetwijfeld zintuiglijk waarneembare zaken geweest. Maar het is frappant dat de Bijbel niet slechts begint met het paradijs, maar er ook mee eindigt. In het laatste Bijbelboek vinden wij om zo te zeggen de tegenhanger van de Hof van Eden: een hémels paradijs, het paradijs van Gód (Openb. 2:7).

Er zijn in het boek Openbaring zowel parallellen als contrasten met Genesis. Het is in het boek Openbaring nadrukkelijk niet het paradijs van en voor de mens, maar het paradijs van God Zélf. Het is Zijn lusthof en het is een grote genade dat wij als Gods kinderen mogen delen in Zijn eigen vreugde. In dat paradijs van God kan de zonde niet meer binnendringen en is er ook geen plaats meer voor de duivel en de dood. Dit zijn dan overwonnen vijanden (1 Kor. 15:26; Openb. 21:4). Zelfs de boom van de kennis van goed en kwaad komt er niet meer voor (vgl. Gen. 2:9; 3:3 met Openb. 2:7; 22:2,14). Dat is heel opmerkelijk.

De conclusie moet wel zijn dat de mogelijkheid tot zondigen dan niet meer aanwezig is: het geweten kan ons dan niet meer beschuldigen en aanklagen. Qua *positie* is dat nu al zo voor ons als christenen. Door het volbrachte werk van Christus zijn wij namelijk gezuiverd van besef van kwaad, d.i. van een slecht geweten (Hebr. 10:22). In *Christus* is dat onze positie vóór God, want *in de verheerlijkte Heer* zijn wij volkomen rein (vgl. Ef. 1:4-6).

Maar wij weten maar al te goed dat de *praktijk* vaak anders is: dat een gelovige na zijn bekering toch nog zondigt en dat zijn geweten hem dan aanklaagt. Dan is er belijdenis van zonde

en schuld nodig om de praktische gemeenschap met God te herstellen. In het paradijs van God zal dat voorgoed voorbij zijn.

De ware boom van het leven is Christus Zelf

De beschrijving van de Hof van Eden begint met het geboomte dat de HERE God uit de aardbodem deed opschieten (Gen. 2:9). De boom des levens in het midden van de hof wordt daarbij apart vermeld, evenals de boom der kennis van goed en kwaad. Daarna volgen enkele mededelingen over de paradijsrivier (Gen. 2:10). In de hof zelf ontsprong een rivier om die te bevochtigen en vruchtbaar te maken. Zij splitste zich daar in vier stromen en deze vier rivieren brachten ook vruchtbaarheid in de hele toenmalig bekende wereld. Vanuit de hof vloaide er een stroom van levend water naar de omringende landen.

Het is misschien niet toevallig dat de boom van het leven in Genesis 2 als eerste wordt genoemd en dan pas het levenswater. Logisch geredeneerd is de volgorde omgekeerd: zonder water kan er helemaal geen sprake zijn van boomgroei. Beide dingen, beide zegeningen in de schepping horen gewoon bij elkaar en zijn niet los verkrijgbaar.

Maar het accent ligt hier kennelijk op de boom des levens, die een beeld is van Christus Zelf. Hij was de ware Rechtvaardige, de Mens die terecht gezegend was omdat Zijn vertrouwen volkomen op God gericht was (Ps. 1:3; Jer. 17:7-8). Hij was als een boom, geplant aan waterbeken, die zijn vrucht geeft op zijn tijd. Christus is gestorven om onze zonden en opgewekt om onze rechtvaardiging (Rom. 4:25). Als de verhoogde Heer heeft Hij vanuit de hemel de Heilige Geest uitgestort hier op aarde. De Geest kon niet komen vóórdát Jezus verheerlijkt was (Joh. 7:39).

Christus en het levende water van de Geest

Christus en de Geest horen dus bij elkaar en zijn niet van elkaar te scheiden, evenals de boom en het water des levens bij elkaar horen. Maar de nadruk valt in de Schrift allereerst op de Persoon van Christus (waarachtig Mens, en waarachtig God), en het werk dat Hij heeft volbracht hier op aarde. Dat is de basis voor de uitstorting van de Heilige Geest, die gekomen is om Christus te verheerlijken.

Als een milde regen, als een stroom van levenswater is de Geest op de aarde neergedaald. Water is een bekend Bijbels beeld van de Geest. Jesaja sprak er al over: 'Want Ik zal water gieten op het dorstige en beken op het droge; Ik zal Mijn Geest uitgieten op uw nakroost en Mijn zegen op uw nakomelingen. Zij zullen uitspruiten tussen het gras, als populieren langs de beken' (Jes. 44:3-4).

In Openbaring 22 is éérs sprake van de rivier van water des levens, die ontspringt uit de troon van God en van het Lam. Pas daarna lezen we over het geboomte des levens: dit staat niet alleen aan weerszijden van de rivier, maar ook midden op de straat die het nieuwe Jeruzalem doorkruist.

De *oorsprong* van de rivier is echter de troon van God en van *het Lam*, d.i. de gestorven en opgestane Heer (vgl. Openb. 5). Het werk van *Christus* wordt hier dus aangeduid als de grondslag van de zegenstroom. De rivier ontspringt uit de troon van God én van het Lam. De Geest gaat uit van de Vader én van de Zoon, die hier op aarde het Lam van God geworden is (Joh. 14:26; 15:26; 16:7).

In Openbaring 2:7 is uitsluitend sprake van 'de boom des levens, die in het paradijs Gods is'. Christus Zelf belooft in dit vers aan de overwinnaars in de gemeente te Efeze, dat Hij hun van die boom te eten zal geven. Hier ontbreekt dus een beschrijving van de rivier; alle nadruk valt op de boom van het leven. De overwinnaars zullen bij de Heer zijn in de heerlijkheid en zij zullen zich met Hem mogen 'voeden'. Hij heeft ons nu al het

eeuwige leven geschonken; wij bezitten dat in Hem. Maar dan zal Hij Zélf ons erfdeel zijn en wij zullen vrijelijk van Hem kunnen genieten. Hij die het Centrum is van al Gods regeringswegen (vgl. Openb. 5:6), is ook het Middelpunt van het paradijs van God. De toegang tot Hem kan niemand ons meer ontzeggen. Er is geen cherub met een flikkerend zwaard, die de toegang verspert. Met Christus te zijn, bij Hem te zijn, dat is verreweg het beste (Fil. 1:23).

Zo heeft de Heiland het Zelf ook beloofd aan de misdadiger die met Hem gekruisigd was: 'Voorwaar, Ik zeg u, heden zult u met Mij in het paradijs zijn' (Luc. 23:43). Het ongestoorde genot van de boom van het leven zou diezelfde dag nog zijn deel zijn in de hemelhof. Wat zal het zijn om voor altijd met de Heer te zijn! Het geloof in de gekruisigde Christus maakte voor deze man de toegang vrij. En dat geldt voor ieder die zijn vertrouwen stelt op de Heer Jezus Christus. De reiniging van zonde en schuld en de bekleding met de klederen van het heil openen de toegang tot het paradijs van God, zodat wij recht hebben op het eeuwige genot van de boom des levens: 'Zalig zij, die hun gewaden wassen, opdat zij recht mogen hebben op het geboomte des levens en door de poorten ingaan in de stad' (Openb. 22:14).

Het water des levens is voor ieder die dorst heeft

Nu nog iets wat betreft het water des levens. Uit Genesis 2 blijkt dat de paradijsrivier niet slechts de hof bevochtigde, maar ook de toenmalige wereld van water voorzag. Zij splitste zich in vier stromen. De Pison stroomde om het land Chawila, 'waar het goud is'. De Gichon stroomde om het land Ethiopië. En de Tigris en de Eufraat voorzagen het hele tweestromenland van water (Gen. 2:10-13). De stroom van levend water vormde een verkwikking voor de hele aarde.

Zo is het ook in geestelijk opzicht. Het water van het leven voorziet niet alleen in onze eígen behoeften als gelovigen,

maar het vloeit ook naar buiten toe om zegen te verspreiden. Het is niet slechts in onszélf een fontein van water, dat springt tot in het eeuwige leven, maar de stroom van levend water vloeit ook uit ons binnenste naar buiten (Joh. 4:14; 7:38). Er is genoeg om een dorstige wereld te laven, Gods genadeaanbod is universeel.

In Openbaring 22 vinden wij dan ook een uitnodiging die gericht is aan *eenieder* die dorst heeft. Johannes schrijft: 'En wie dorst heeft, kome, en wie wil, neme het water des levens om niet' (Openb. 22:17). De rivier met levenswater stroomt niet alleen in de stad zelf, het Nieuwe Jeruzalem, om de inwoners daarvan te laven. De zegenstroom reikt verder en is beschikbaar voor hen die nog buiten zijn. Het heil in Christus is *om niet* verkrijgbaar. Alle dorstigen mogen komen tot de wateren en drinken (Jes. 55:1).

De vier stromen in Eden omspanden om zo te zeggen ook de hele wereld. Het zijn grote en snelstromende rivieren. De wateren barsten los en bruisen; dat komt duidelijk tot uitdrukking in de namen van de eerste drie rivieren. Pison betekent 'stroom', Gichon wil zeggen 'de bruisende', en de Tigris (of: Hiddekel) 'pijlsnel'. De naam Eufraat betekent mogelijk ook 'vruchtbaar water' – die betekenis is ook heel toepasselijk, aangezien het stromende water leven en vruchtbaarheid brengt. Zodoende brengt de aarde jong groen voort, zaadgevend gewas en vruchtbomen (vgl. Gen. 1:11-12).

Wanneer wij kinderen van God zijn geworden en 'geplant' zijn in Gods hof, dan mogen wij vrucht dragen voor Hem (Rom. 7:4). Wanneer wij 'gegeten' hebben van de boom des levens, d.i. Christus Zelf, dan hebben wij door Hem eeuwig leven ontvangen. Dan kunnen wij ook groeien in het geloof en in geestelijk opzicht vruchtbomen worden, die geplant zijn aan waterstromen.

Het water des levens is zoals gezegd een beeld van de levendmakende Geest, die in iedere ware gelovige woont. De Geest lest niet alleen onze eigen dorst, maar doet ons ook

vrucht dragen: vrucht voor God en voor de naaste. De vrucht van de Geest is volgens het Nieuwe Testament négenvoudig van aard: '(...) liefde, blijdschap, vrede, lankmoedigheid, vriendelijkheid, goedheid, trouw, zachtmoedigheid, zelfbeheersing' (Gal. 5:22).

2

DE GEMEENTE VAN GOD: GODS LUSTHOF NU EN IN DE TOEKOMST

*'Een afgesloten hof bent u, mijn zuster, bruid,
een afgesloten wel, een verzegelde bron.
Wat uit u opspruit, is een lusthof [een paradijs]
van granaatappelbomen, met kostelijke vruchten,
hennabloemen en nardusplanten, nardus en saffraan,
kalmus en kaneel, met allerlei wierookstruiken,
mirre en aloë, met al de kostbaarste specerijen'.*

Hooglied 4:12-14

Het Paradijs van God

De Hof van Eden was Gods lusthof, maar door de zondeval is dat aardse paradijs al snel verloren gegaan. Er is nu echter een *nieuw*, dat wil zeggen een *hemels* paradijs, waarin de ontslapen gelovigen thans reeds met Christus zijn. Dat was Christus' belofte aan de misdadiger die met Hem gekruisigd was: 'Heden zult u met Mij in het paradijs zijn' (Luc. 23:43). De ontslapenen

horen daar volgens de apostel Paulus onuitsprekelijke woorden, die het een mens op aarde niet geoorloofd is uit te spreken (2 Kor. 12:4).

Dit hemelse paradijs wordt in het laatste Bijbelboek met enige nadruk het *paradijs van God* genoemd. De zonde en het falen van de eerste mens – met alle kwalijke gevolgen daarvan – zijn dan voorgoed uitgebannen. Wie in de aardse strijd overwint in Gods kracht, mag voor altijd ‘eten van de boom des levens, die in het paradijs Gods is’ (Openb. 2:7). De boom des levens is Christus Zelf. Hij noemde Zichzelf ‘het groene hout’ (Luc. 23:31). Hij was te vergelijken met ‘een boom, geplant aan waterstromen, die zijn vrucht geeft op zijn tijd’ (Ps. 1:3). Het ‘eten’ van deze boom des levens is het zich voeden met Zijn Persoon, het deelhebben aan Zijn leven.

Onze totale afhankelijkheid van Hem wordt in dit beeld tot uitdrukking gebracht. Het gaat hier in feite om een fundamentele geestelijke zegen, die het voorrecht van iedere ware gelovige is. Door het geloof mogen wij ons nu al ‘voeden’ met Hem en deelhebben aan Zijn leven, het eeuwige leven. Dat zal in de hemel ook zo zijn, maar dan in alle volkomenheid. In het paradijs van God Zelf, waar zonde en dood voor eeuwig zijn weggedaan, geeft Christus de Zijnen ‘te eten van de boom des levens’.

Dit paradijs van God zal straks vanuit de hemel neerdalen – in de gedaante van het Nieuwe Jeruzalem, het centrum van de Godsregering – en de boom en het water des levens zullen dan tot heil van de mensheid in het komende Vrederijk zijn. De bladeren van het geboomte zullen dienen tot genezing van de volkeren (Openb. 22:2).

Het eten van de vrucht van de boom zelf is kennelijk alleen voorbehouden aan de *hemelse* heiligen, de bewoners van de stad (vgl. Openb. 2:7; 22:14).

De Gemeente van God

Maar er is ook een andere, actuele toepassing te maken*. Er is meer dan alleen het verre verleden (in Genesis) en de mogelijk heel nabije toekomst (in Openbaring). De Gemeente van de levende God is namelijk in deze bedeling Gods 'lusthof' op aarde, ook al is dat helaas niet altijd duidelijk zichtbaar. Overeenkomstig Gods gedachten zou de Gemeente 'een afgesloten hof' en 'een verzegelde bron' voor Hem en voor de Here Jezus Christus moeten zijn. Deze beide beelden spreken van volkomen afzondering van het kwaad en toewijding aan de hemelse Bruidegom.

Dit brengt ons tot wat wij vinden in Hooglied 4, waarnaar al eerder is verwezen. De bruidegom zegt daar van de bruid: 'Een afgesloten hof bent u, mijn zuster, bruid, een afgesloten wel, een verzegelde bron. Wat uit u opspruit, is een lusthof [lett. een paradijs] van granaatappelbomen, met kostelijke vruchten, hennabloemen en nardusplanten, nardus en saffraan, kalmus en kaneel, met allerlei wierookstruiken, mirre en aloë, met al de kostbaarste specerijen' (Hgl. 4:12-14).

Er zijn dus tal van vruchten en kostbaarheden die de bruidegom aantreft bij zijn bruid. Dat is ook het geval met de Gemeente, die het voorwerp is van de vreugde van de Heer. Haar hemelse Bezitter vindt Zijn blijdschap in haar. Christus vindt verkwikking in Zijn 'lusthof', want Hij ziet daar allerlei kostelijke vruchten zoals granaatappels (die in de Bijbel altijd in verbinding staan met de priesterdienst en met het heiligdom). De vrucht van de Geest is daar rijkelijk aanwezig. Ja, er

* Het gaat hier om een praktische toepassing van het Hooglied. Vele uitleggers beklemtonen terecht dat de bruid in het Oude Testament het volk Israël is. Bij de berg Sinai is het een huwelijksverbond aangegaan met Jahweh, en de woestijnreis was de bruidstijd (Jer. 2:2). De Gemeente is echter nu de bruid van Christus en de individuele gelovige kent ook een duidelijke liefdeband met Hem.

zijn zelfs kostbare specerijen en welriekend reukwerk te vinden: kaneel en kalmus, nardus en saffraan, mirre en aloë. Deze specerijen spreken o.a. van de 'nardus' van onze *aanbidding* en het 'reukwerk', de 'wierook' van de *geestelijke offers* die wij als gelovigen mogen brengen (vgl. Ps. 141:2; Joh. 12:3; Openb. 8:3).

Zo kende ook het eerste paradijs – althans het land Chawila waar de Pison stroomde – nog andere rijkdommen dan water en boomvruchten. Er was daar goud van goede kwaliteit en edelgesteente, namelijk de steen chrysopraas. Verder was er een welriekende balsemhars, de bedólah (Gen. 2:12 Statenvert.).

Goud en edelstenen spreken van Goddelijke heerlijkheid, majesteit en luister. Wij vinden ze ook weer terug in het Nieuwe Jeruzalem (Openb. 21:18-21). De stad heeft de heerlijkheid Gods, want Hij heeft Zijn heerlijkheid op haar gelegd. De verheerlijkte Gemeente is getooid met de glorie van haar Heer en Bruidgom.

De welriekende balsemhars spreekt van het heilig reukwerk dat te midden van de verlost en opstijgt tot eer van God en van het Lam (vgl. Openb. 5:8; 8:3). Onze aanbidding is dan geheel voor Hem, tot in alle eeuwigheid!

De tempel en de stad van God

Wie zal dit paradijs mogen binnengaan? In Openbaring 2 en 3 worden de getrouwe gelovigen telkens aangesproken als 'overwinnaars'. Er zijn te midden van de falende Gemeente gelukkig altijd mensen die een open oor hebben voor de roepstem van de Heilige Geest.

De brieven aan de eerste drie gemeenten eindigen met een belofte van zegen voor deze 'overblijfsels', maar bij de laatste vier gemeenten worden éérst de overwinnaars aangesproken en volgt daarna pas het refrein: 'Wie een oor heeft, die hore wat de Geest tot de gemeenten zegt'. Dit laat ons zien dat er

vanaf Thyatira geen herstel meer mogelijk is voor de complete Gemeente. De Heilige Geest verwacht het alleen nog van de overwinnaars.

De eerste gemeente – die te Efeze – vertegenwoordigt de algemene positie van de Gemeente van God. Het karakter waarin de Heer Zichzelf hier presenteert, is ook *algemeen*. Hij heeft macht over de lichtdragers en Hij wandelt te midden van de gouden kandelaren. De belofte voor de overwinnaars is de algemene christelijke zegen: het deelhebben aan het leven dat alleen in Christus te vinden is, nl. het eten van de boom des levens, die in het paradijs van God is (Openb. 2:7).

Het deelhebben aan de Persoon van Christus leidt tot identificatie met Hem en met Zijn glorieuze toekomst. Dit wordt op bijzondere wijze beschreven in de brief aan Filadelfia. Filadelfia krijgt geen enkele berisping van de Heer. Zij heeft zich onttrokken aan de ongerechtigheid in het huis van God en zich afgezonderd voor Christus als de Heilige en de Waarachtige, in gehoorzaamheid aan Zijn Woord en getrouwheid aan Zijn Naam. Op die grondslag geeft zij uitdrukking aan de waarheid van de Gemeente volgens de Schrift.

Zij bezit weliswaar kleine kracht, maar straks zal de waarde van haar trouw worden gezien. Wanneer de Gemeente met Christus in heerlijkheid verschijnt, heeft zij daarin een *blijvende* plaats – zoals de zuilen Jakin en Boaz in de tempel. Wat zij nu in alle zwakheid tot uitdrukking brengt, zal dan in *volkomenheid* worden gezien. Dit overwinnende overblijfsel heeft deel aan de heerlijkheid van de Heer en de heerlijkheid van de tempel en de stad van God, die dan uit de hemel zullen neerdalen (Openb. 3:10-12).

Filadelfia geeft nu reeds als een trouw overblijfsel uitdrukking aan Gods gedachten ten aanzien van de Gemeente, maar ze ziet ook uit naar de tijd waarop al die plannen en gedachten in heerlijkheid zullen worden vervuld. Zij houdt niet alleen vast aan het 'plan' van de Gemeente zoals dat in het Woord wordt getoond, maar ze beseft ook dat dit straks op heerlijke wijze in

vervulling zal gaan: ze ziet uit naar het paradijs van God, naar het Nieuwe Jeruzalem.

Er is dus een nauw verband tussen Filadelfia en de Gemeente zoals ze straks in heerlijkheid zal worden geopenbaard. Dit wordt ook duidelijk aangegeven in de beloften die hier worden geschonken aan de overwinnaars: 'Wie overwint, die zal Ik maken tot een pilaar in de tempel van Mijn God en hij zal geenszins meer daaruit gaan; en Ik zal op hem schrijven de naam van Mijn God en de naam van de stad van Mijn God, het Nieuwe Jeruzalem, dat uit de hemel neerdaalt van Mijn God, en Mijn nieuwe naam' (Openb. 3:12).

Deze schijnbaar zwakke gelovigen zijn dan dus een toonbeeld van kracht in de tempel van God en bovendien erkende burgers van de hemelse stad. Het dragen van de heerlijke namen van God, van Christus en van het Nieuwe Jeruzalem spreekt van erkenning en van verbondenheid, van eenmaking en identificatie. Onze toekomst ligt in deze hemelstad, die de heerlijkheid van God bezit en met haar glans de aarde zal verlichten.

In Openbaring 21 en 22 wordt dit thema verder uitgewerkt en zien wij opnieuw de nauwe eenheid die er bestaat tussen God en Christus enerzijds en de verheerlijkte Gemeente anderzijds. Haar paradijselijke toestand en haar zegeningen dankzij de aanwezigheid van de boom en het water des levens worden hier duidelijk beschreven (Openb. 21:6; 22:1-2,14,19).

3

MET CHRISTUS IN HET PARADIJS

*'Eén der gehangen misdadigers lasterde Hem (...)
Maar de andere antwoordde (...) en hij zeide:
Jezus, gedenk mijner, wanneer Gij in
Uw koninkrijk komt. En Hij zeide tot hem:
Voorwaar, Ik zeg u, heden zult gij
met Mij in het paradijs zijn'.*

Lucas 23:39-43

Het testament van onze Heer

Voor zover dit uit de Evangeliën valt op te maken, heeft Christus tot zevenmaal toe iets geroepen terwijl Hij aan het kruis hing. Drie van deze kruiswoorden zijn uitgesproken vóór de drie uren van duisternis en drie erna. Tijdens de drie uren van duisternis – bijna aan het einde daarvan – horen wij slechts één woord, en wel de hartenkreet uit Psalm 22: 'Mijn God, Mijn God, waarom hebt Gij Mij verlaten?' (Matt. 27:46; Marc. 15:34). Hierdoor gaf de Heer uitdrukking aan het peilloze lijden van de

Godverlatenheid, dat over Hem was gekomen vanwege onze zonden.

In zekere zin vormen deze zeven uitspraken de laatste wil, het geestelijke testament van de stervende Heiland. Met name de eerste drie kruiswoorden vormen een bijzonder getuigenis van de waarde en de kracht van Christus' werk. Wij mogen hierin al beluisteren wat de *gevolgen* van het kruislijden zouden zijn. Wij zien hierin de *geestelijke rijkdommen* die Hij ons heeft nagelaten op grond van Zijn volbrachte werk.

Het gaat hierbij om drie zegeningen die ons krachtens Zijn dood zijn geschonken:

(1) De vergeving der zonden, overeenkomstig het gebed van de Heer tot de Vader in Lucas 23:34.

(2) Een plaats in het paradijs, volgens de belofte van Lucas 23:43.

(3) Een plaats van zorgzame liefde te midden van Gods 'huisgezin' hier op aarde, volgens de aanwijzingen van Johannes 19:26-27.

In deze wilsbeschikking van de Heiland is dus sprake van de *geestelijke goederen* die de Zijnen door Zijn sterven ontvangen. Hij is de Erflater en Hij zorgt voor het verleden, het heden en de toekomst. Zo zien wij in een iets andere volgorde:

(1) Wat betreft *het verleden*: onze zonden zijn afgewassen door Zijn kostbaar bloed. Wij hebben de vergeving der zonden.

(2) Wat betreft *het heden*: Hij schenkt ons een plaats van geborgenheid te midden van de familie van Gods kinderen.

(3) Wat betreft *de toekomst*: het paradijs van God in de hemel staat voor ons open. Wat zouden wij nog meer kunnen verlangen?

Heden zult u met Mij in het paradijs zijn

Het gaat ons nu om het tweede kruiswoord, dat de belofte omvat van een plaats in het hemels paradijs: 'Voorwaar, Ik zeg

u, heden zult gij met Mij in het paradijs zijn'. De Heer spreekt met Goddelijk gezag. Het woord 'Voorwaar' betekent 'Amen'. Er is geen enkele twijfel mogelijk ten aanzien van de vervulling van deze belofte. Hoewel Hij in zwakheid gekruisigd is, leeft Hij nu door Gods kracht. Wat Hij belooft, maakt Hij ook waar.

Uit dit belangrijke vers zijn een viertal conclusies te trekken:

(1) Er is geen tussentijd nodig (van loutering en reiniging), voordat een ontslapen gelovige de gelukzaligheid bereikt. De Heer zegt immers tegen de misdadiger dat hij *heden* nog *met Hem* in het paradijs zou zijn. Verder betreft de doodsslaap alleen het lichaam, dat in het graf rust tot de opstandingsdag. Dit weerlegt dus impliciet ook de leer van de zielslaap, die beweert dat de gestorven heiligen in een soort 'slaaptoestand' verkeren tot aan de opstandingsdag.

(2) Integendeel, zij die in Christus ontslapen zijn, bevinden zich nu reeds in Zijn directe tegenwoordigheid en zij zijn zich daarvan bewust. 'Vandaag zult u *met Mij* in het paradijs zijn', zo luidde de belofte van de Heer aan de boosdoener die in Hem geloofde. Deze man verwachtte het Messiaanse rijk. Hij geloofde dat de Heer de Koning der Joden was en dat Hij op Gods tijd Zijn koninkrijk zou ontvangen: een rijk waarin ook de opgestane heiligen een plaats zouden hebben. Dan hoopte hij op de gunst van de Koning te mogen rekenen. Maar hij kreeg iets veel beters: een plaats in het paradijs van God, waar hij direct al mocht aanliggen in de tegenwoordigheid van de Heer.

(3) In Lucas 16 wordt deze plaats nog aangeduid als 'de schoot van Abraham', maar dat was toen de Heer het werk nog niet had volbracht. Sinds Hij is opgestaan en verheerlijkt aan Gods rechterhand, staat Abraham, de vader van de gelovigen, niet meer in het centrum van de aandacht. Bij *Christus* en met *Christus* te zijn, dat is nu het beste deel. Dat geldt trouwens niet alleen in de tussentoestand, dus tussen het sterven en de opstanding. Bij de opstanding van de ontslapenen en de verandering van de nog op aarde levende gelovigen – bij de op-

name van de Gemeente – geldt dezelfde belofte: (...) en zó zullen wij altijd *met [de] Heer zijn*' (1 Thess. 4:17).

(4) Deze plaats heet voortaan 'het paradijs', als de hemelse tegenhanger van de Hof van Eden. Christus is daar als de ware Boom van het leven en de Heilige Geest is daar als de Bron van levend water. In de dorst en de honger van het hart wordt in alle opzichten voorzien. De door Jezus ontslapenen zijn dus nu reeds onuitsprekelijk gelukkig.

4

MET PAULUS IN HET PARADIJS

*'Maar ik zal komen op gezichten en openbaringen des Heren.
Ik weet van een mens in Christus, veertien jaar is het geleden
– of het in het lichaam was, weet ik niet, of dat het buiten
het lichaam was, weet ik niet, God weet het – dat die persoon
weggevoerd werd tot in de derde hemel.*

*En ik weet van die persoon – of het in het lichaam of buiten
het lichaam was, weet ik niet, God weet het – dat hij weggevoerd
werd naar het paradijs en onuitsprekelijke woorden gehoord heeft,
die het een mens niet geoorloofd is uit te spreken.
Over die persoon zal ik roemen, maar over mijzelf
zal ik niet roemen'.*

2 Korinthiërs 12:1-5

Een mens in Christus

Doordat verkeerde leraars en valse apostelen in Korinthe ingang vonden, zag Paulus zich genoodzaakt stelling tegen hen te nemen. Deze bedrieglijke arbeiders roemden 'naar het vlees':

dat wil zeggen het ging hun om hun eigen afkomst, eer en aanzien als *natuurlijke* mensen. Paulus wilde echter niet over zichzelf roemen, maar alleen over 'een mens *in Christus*'.

Wat wordt daarmee bedoeld? Als iemand door het geloof met Christus verbonden is, dan ziet God hem niet meer in zijn natuurlijke staat als kind van Adam. Zo iemand is 'in Christus', dat wil zeggen: hij is nauw met Hem verbonden, met Hem verenigd. Hij staat op een *nieuwe* grondslag voor het aangezicht van God, het terrein van de opstanding en van de Geest des levens in Christus Jezus (Rom. 8:1-2). Zo is dan wie in Christus is 'een *nieuwe* schepping' – en dat is het enige dat telde voor de apostel (2 Kor. 5:16-17; Gal. 6:12-16).

Bij het roemen over die persoon – een mens in Christus – gaat het dus niet om onszelf, onze eigen eer of status. Dat verdwijnt allemaal in het licht van de kennis van Christus, die dat alles te boven gaat (Fil. 3:8). Het gaat dan ook niet om spectaculaire ervaringen van onszelf (een 'hemelvaart' of zelfs – zoals sommigen dat claimen – een 'hellevaart'), waarbij men zich kan beroemen op buitenbijbelse openbaringen. Dat is volstrekt onbelangrijk en zelfs misleidend.

'Een mens in Christus' heeft alles aan *Christus* te danken, aan Zijn dood en opstanding en hemelvaart. Daarop moet dan ook alle nadruk worden gelegd; dat is wat onze nieuwe positie als gelovigen karakteriseert. Wij zijn met Christus gekruisigd, gestorven en begraven, maar ook met Hem opgewekt en in Hem zelfs in de hemelse gewesten geplaatst. 'Een mens in Christus' is in Hem volmaakt voor God gesteld (Ef. 1:4-6; 2:6). Het is niet de plaats van de natuurlijke mens, van gevallen mensenkinderen. Het is de plaats van allen die *in Christus* zijn en die met Hem zijn één gemaakt.

In principe is dit dus nu al de positie van iedere ware gelovige als 'een mens in Christus'. Straks zal echter de *heerlijkheid* van die positie worden geopenbaard. Daarom wacht de schepping met reikhalzend verlangen op *het openbaar worden* van de zonen Gods (Rom. 8:19). Wij ontlenen onze positie voor God

aan de hemelse Mens met Wie wij verbonden zijn, want 'zoals de Hemelse is, zijn ook de hemelsen' (1 Kor. 15:48). Bij Christus' wederkomst zal dat in heerlijkheid worden gezien, ook wat betreft onze lichamen. Zoals wij het beeld van de eerste mens, de stoffelijke en sterfelijke Adam, hebben gedragen, zo zullen wij ook het beeld dragen van de laatste Adam, de verheerlijkte Mens in de hemel (1 Kor. 15:49).

Bij Paulus ging het werkelijk om 'gezichten en openbaringen van de Heer' (2 Kor. 12:1), die hij als 'een mens in Christus' had meegemaakt. Het waren geen inbeeldingen of menselijke verzinsels. En ik denk dat er ook een verband is met het roepingsvisioen van de apostel, zoals wij dat vinden in het boek Handelingen (Hand. 9, 22 en 26). Toen het licht uit de hemel hem omstraalde, begreep Paulus voor het eerst dat de Jezus die hij vervolgde als het Hoofd in de hemel verenigd was met allen die Hem toebehoorden hier op aarde. Christus leeft in de leden van Zijn lichaam op aarde en omgekeerd zijn zij met Hem verenigd als hun Hoofd in de hemel. Christus *in ons* en wij *in Christus*: dat is het geheimenis van de Gemeente, waarvan Paulus het rentmeesterschap had ontvangen.

Het paradijs en de derde hemel

Paulus beroemde zichzelf niet op de openbaringen die hij had ontvangen, in tegenstelling tot de publiciteit die dergelijke paradijservaringen nu soms krijgen. Hij sprak er juist maar zelden over. Het was al veertien jaar geleden dat hij was weggevoerd tot in de derde hemel (een tijdsverloop dat merkwaardig genoeg ook voorkomt in Gal. 2:1).

De apostel gaf *Christus* de eer die Hem toekwam, doordat hij zichzelf alleen aanduidde als 'een mens in *Christus*'. Ten gevolge van het werk van Christus zijn alle ware gelovigen met Hem verenigd in de hemel. Het hemelse Hoofd vertegenwoordigt Zijn leden. Waar Hij is, zijn wij ook voor het aange-

zicht van God. Als 'mensen in Christus' zijn wij in Hem begenadigd en zelfs aangenaam gemaakt in de Geliefde. De plaats van alle ware gelovigen is dus in de derde hemel en dat zal straks bij de opname van de Gemeente ten volle werkelijkheid worden.

De *derde* hemel is de 'hemel der hemelen' (Ps. 148:4), d.i. de directe woonplaats van God. Wij kunnen hierbij denken aan de indeling van de tempel en de tabernakel: na de voorhof en het heilige volgde het allerheiligste oftewel het 'heilige der heiligen'. Dat was de plaats waar God troonde en waar op de Grote Verzoendag verzoening werd aangebracht door het bloed van de zondoffers, dat door de hogepriester in het heiligdom werd gebracht (Lev. 16; Hebr. 13:11).

Vervolgens zegt de apostel dat hij ook is opgenomen in het *paradijs* (2 Kor. 12:3-4). Ik denk niet dat met het paradijs een totaal andere plaats wordt bedoeld dan de derde hemel, waarover hij eerst heeft gesproken; vermoedelijk is het een onderdeel van de derde hemel. Het gaat om dezelfde persoon (een mens in Christus), en Paulus herhaalt slechts dat hij niet weet of het in het lichaam gebeurde of buiten het lichaam.

Bij het paradijs (d.i. een ommuurde ruimte, een lusthof) gaat het speciaal om de genietingen en de zegeningen van die plaats. Deze hemelhof is vol van Gods heerlijkheid. Vandaar de vermelding van de 'onuitsprekelijke woorden' die daar te horen zijn. Op de betekenis daarvan zullen wij zo meteen nog ingaan.

Weggevoerd in of buiten het lichaam

Paulus werd weggevoerd of weggerukt tot in de derde hemel. Het moet een plotselinge ervaring zijn geweest, zoals het gebruikte werkwoord '[weg]rukken' of 'roven' ook aangeeft (vgl. Matt. 11:12; Joh. 10:12,28,29; Hand. 8:39; 23:10; 1 Thess. 4:17; Jd:23; Openb. 12:5). Deze 'wegvoering' kan een zinsver-

rukking, een geestvervoering zijn geweest (vgl. Hand. 22:17 en 2 Kor. 5:13), maar het kan ook werkelijk 'in het lichaam' zijn gebeurd. De geschiedenis van Filippus de evangelist bevestigt dat dit laatste niet onmogelijk is geweest, want de Geest van de Heer nam hem weg – rukte hem weg – zodat de kamerling hem niet meer zag (Hand. 8:39).

Dit is van belang voor ons onderwerp, omdat wij als gelovigen straks tezamen plotseling zullen worden weggenomen van de aarde en de Heer tegemoet zullen gaan in de lucht. Dat is dan geen extase, geen geestvervoering. Het zal wel degelijk 'in het lichaam' plaatsvinden: namelijk in het veranderde lichaam van de levenden die overblijven tot de komst van de Heer, resp. het opgewekte lichaam van de door Jezus ontslapenen. Dat gebeurt volgens de woorden van de apostel bij de opname van de Gemeente (1 Thess. 4:15-17). De Gemeente zal onverwachts van de aarde worden weggenomen. Sommige vertalingen spreken dan ook niet over de 'opname', maar over de 'wegrukking' van de Gemeente (Eng. 'rapture'; Du. 'Entrückung'; Sp. 'arrebataimiento').

Paulus zegt tweemaal dat hij werkelijk niet weet of het in of buiten het lichaam is gebeurd: 'God weet het' (2 Kor. 12:2,3). Het was alleen aan God bekend. Van Johannes in het laatste Bijbelboek wordt wel een paar keer gezegd dat hij 'in de Geest' was of werd weggevoerd in de geest (Openb. 1:10; 4:2; 17:3; 21:10). Dat gebeurde dus kennelijk buiten het lichaam, hoewel alles wat hij zag en hoorde nadat hij in de hemel was 'opgeklommen' (Openb. 4:1), zeer nauwkeurig kon worden waargenomen.

Maar Paulus werd zo plotseling van de aarde 'weggerukt', dat hij niet kon vaststellen of het vervoering des geestes of werkelijkheid was (vgl. ook nog Hand. 12:9). Het kan dus allebei waar zijn geweest en het is Bijbels gezien ook allebei waar. Want de ontslapen gelovigen zijn nu reeds 'buiten het lichaam' met Christus in het paradijs, maar straks zullen zij en ook wij allen, de levenden die overblijven tot de komst van

de Heer, inderdaad 'in het lichaam' worden opgenomen tot in de derde hemel en in het Vaderhuis; en zó zullen wij altijd met de Heer zijn!

Vier onuitsprekelijke dingen

Dan zullen wij – wie weet hoe spoedig – ook getuige zijn van de onuitsprekelijke woorden die daar te horen zijn. Er wordt door Paulus niet vermeld door wie deze woorden werden uitgesproken: door hemelse heiligen, door de engelen of door God Zelf. Dat blijft voor ons verborgen. In het laatste Bijbelboek horen wij wel tal van mededelingen en profetische openbaringen door personen in de hemel. Het gaat daar blijkbaar niet om dezelfde categorie van 'onuitsprekelijke woorden'. Alleen wat de zeven donderslagen zeiden, moest door Johannes worden verzegeld (Openb. 10:4).

Evenmin kunnen wij stellen dat Paulus deze 'onuitsprekelijke woorden' niet zou hebben begrepen. Integendeel, het waren 'buitengewone' of 'uitnemende' openbaringen die hij kennelijk heeft begrepen (2 Kor. 12:7). Anders zou hij ook geen doorn in het vlees nodig hebben gehad, omdat het gevaar van zelfverheffing en zelfverheerlijking dan niet aanwezig zou zijn geweest.

Misschien moeten wij denken in de richting van de talrijke openbaringen die Paulus heeft ontvangen ten aanzien van de waarheid van Christus en de Gemeente, verborgenheden ten aanzien van de toekomst, zoals het herstel van Israël, de opname van de Gemeente e.d. Heel veel hiervan is door hem vastgelegd in de Brieven. Het onuitsprekelijke karakter ervan heeft dan betrekking op de Goddelijke, hemelse aard van deze geheimenissen, *zoals die in het paradijs wordt ondervonden*. Deze hemelse *ervaring* is het een mens *op aarde* echter niet toegestaan om onder woorden te brengen. De Heilige Geest heeft Paulus en de andere apostelen echter hier *op aarde* reeds ingeleid in de héle Goddelijke waarheid (Joh. 16:13).

Het lijdt in ieder geval geen twijfel dat de apostel werkelijk kennis heeft genomen van deze hemelse openbaringen, die wij allen straks ten volle zullen mogen kennen (1 Kor. 13:12). Terwijl hij in de derde hemel was, vormde het genot hiervan ook geen enkel probleem. Maar zodra hij weer op aarde was, had hij een doorn in zijn lichaam nodig (mogelijk een oogkwaal, Gal. 4:13-15), opdat hij zich niet zou verheffen op de uitnemendheid van de openbaringen. Paulus was op aarde nog niet volmaakt.

De ontslapen gelovigen hebben echter nu reeds in het paradijs het volledige genot van deze heerlijke, hemelse dingen. Het geluk in de tussentoestand verschilt naar zijn aard niet van dat in de eeuwige toestand. Direct na het ontslapen is de christen immers mét Christus (Fil. 1:23), en dat bepaalt zijn gelukzaligheid. De Schrift maakt wat dat betreft geen onderscheid tussen de tussentoestand en de eeuwige toestand. Dat doet ze ook niet ten aanzien van de ongelovigen: de ernst en het karakter van de pijnen in de hades en in de poel des vuurs worden aan elkaar gelijkgesteld.

Hier op aarde komen wij trouwens niets tekort, want wij verheugen ons nu al in *Christus* met een 'onuitsprekelijke en verheerlijkte vreugde' (1 Petr. 1:8). Deze hemelse vreugde is niet goed onder woorden te brengen, maar wij zien de glans ervan o.a. op het gelaat van Stefanus (Hand. 6:15; 7:55).

Verder kunnen wij onze *God en Vader* voortdurend dankzeggen voor Zijn 'onuitsprekelijke gave' (2 Kor. 9:15), namelijk de gave van Zijn geliefde Zoon en de gave van de Heilige Geest (Joh. 4:10). Wie zal de rijkdom van deze Goddelijke gaven kunnen peilen?

Bovendien is het *de Geest Zelf* die in de huidige tijd voor ons bidt en pleit met 'onuitsprekelijke verzuchtingen' (Rom. 8:26). De inwonende Geest verricht voorbede in onze harten 'in overeenstemming met [de wil van] God', Goddelijke voorbede voor 'heiligen' (Rom. 8:27). De onuitsprekelijke rijkdommen van een drie-enig God staan ons dus hier op aarde al ter beschikking!

5

MET JOHANNES IN HET PARADIJS

*‘Zalig zij, die hun gewaden wassen,
opdat zij recht mogen hebben op het geboomte
des levens en door de poorten ingaan in de stad’.*

Openbaring 22:14

Het geluk van het binnengaan in de heilige stad

Dit is de allerlaatste ‘zaligspreking’ in het boek Openbaring (in totaal zijn er zeven in dit boek). Ze heeft betrekking op het ingaan in het Nieuwe Jeruzalem, de hemelse hoofdstad van het Vrederijk (vgl. Hebr. 12:22-24). Wij zien hier dat er een belangrijke voorwaarde is om de stad binnen te kunnen gaan – het wassen van de gewaden – en wij vernemen ook wat het burgerrecht van de hemelstad inhoudt.

Het gaat om (1) het recht op het genot van de boom des levens en (2) om het ingaan door de poorten in de stad. Deze beide voorrechten worden ons door het geloof geschonken: het deelhebben aan Christus als de ‘boom des levens’ en het

wonen binnen de poorten van de Godsstad, de verheerlijkte Gemeente.

Daarna vinden wij ook de keerzijde met betrekking tot de overigen: zij die buiten zijn. Het contrast is groot: 'Buiten zijn de honden en de tovenaars, de hoereerders, de moordenaars, de afgodendienaars en ieder, die de leugen liefheeft en doet' (Openb. 22:15). De Goddelijke heiligheid wordt in de hemelse stad dus strikt gehandhaafd. Er is een duidelijk 'binnen' en 'buiten' en dit draagt een definitief karakter. Deze bewoordingen herinneren aan wat Paulus schrijft over de grenzen van de Gemeente van God reeds nu hier op aarde (1 Kor. 5:12-13).

In het boek Nehemia vinden wij een passage waarin het volk al de mannen prees, die vrijwillig in Jeruzalem gingen wonen. Want de stad nu was ruim en groot, maar het inwonertal was gering (zie Neh. 7:4; 11:1-2). In het hemelse Jeruzalem is de situatie totaal anders. De tijd om een keuze te maken is dan voorbij. Het is ook een ontelbare menigte die de stad zal bevolken. Bovendien is het de Héér, die hier de inwoners prijst. Hij is in deze verzen persoonlijk aan het woord – en wel vanaf Openbaring 22:6. Beide 'zaligsprekingen' in dit hoofdstuk worden door Hemzelf uitgesproken.

De voorwaarde om het burgerrecht van het hemelse Sion te mogen ontvangen, is het wassen van onze gewaden. Dit spreekt van de reiniging door het bloed van Christus en van de totale verandering in onze levenswandel, die daarvan het gevolg is. In de lofprijzing in Openbaring 1 lezen wij dat Hij ons uit (of: van) onze zonden heeft *verlost* door Zijn bloed (1:5). Sommige handschriften lezen hier dat Hij ons van onze zonden heeft *gewassen* in Zijn bloed (zie de Statenvert.). Het eerste wijst op de prijs die moest worden betaald voor onze verlossing, het tweede op het middel dat noodzakelijk was voor onze reiniging. Het bloed van Christus was nodig om ons los te kopen (zoals ook bevestigd wordt in Openb. 5:9), maar tevens om ons te wassen en te reinigen.

Van de gelovigen die uit de Grote Verdrukking komen

wordt gezegd: '(...) en zij hebben hun gewaden gewassen en die wit gemaakt in het bloed des Lams' (Openb. 7:14). Zij wassen dus *zelf* hun gewaden om ze wit te maken in het bloed van het Lam. Dat beklemtoont onze eigen verantwoordelijkheid om met belijdenis van schuld en in een houding van zelfoordeel tot God te naderen, maar ook met een oprecht geloof in het redmiddel dat God heeft gegeven. Een ander middel tot reiniging en vergeving van zonden is er niet: het bloed van Jezus, Gods Zoon, reinigt ons van alle zonde (1 Joh. 1:7). De passage in Openbaring 22 hanteert ook deze actieve vorm: 'Zalig zij, die hun gewaden wassen' (22:14).

Het resultaat van onze reiniging

Het wassen van de gewaden heeft twee gevolgen. De reiniging door het bloed van het Lam geeft ons (1) recht op het eeuwige leven (door middel van het eten van de boom des levens) en (2) op het binnengaan in het Nieuwe Jeruzalem. Wij ontvangen volmacht over of recht op [het voedsel van] de boom des levens alsmede de bevoegdheid om door de poorten in te gaan in de stad. De *ongelovigen* worden deze beide voorrechten juist ontzegd (Openb. 22:19).

In het visioen van de heilige stad, dat hieraan voorafgaat, wordt van een en ander een duidelijke beschrijving gegeven. Het was het voorrecht van de apostel Johannes om weggevoerd te worden in de hemel en tenslotte de bruid, de vrouw van het Lam – het hemelse Jeruzalem – in al haar stralende schoonheid te zien (Openb. 4:1-2; 21:9-22:5). De hemel ging voor hem open en hij klom daarheen op – in vervoering des geestes, lett. 'in [de] Geest' – en zag een troon in de hemel. Deze troon spreekt van Gods rechtvaardige regering en van de heerschappij van het Lam.

Aan het einde van het boek Openbaring blijkt echter dat *de troon ook de oorsprong is van geluk en zegen*. Vanuit de troon van

God en van het Lam ontspringt de rivier van het water des levens en midden op de straat van de stad en aan weerszijden van de rivier staat het geboomte des levens, dat iedere maand vrucht draagt; en de bladeren van het geboomte zijn tot genezing van de volkeren.

De beeldspraak met betrekking tot de boom des levens is ontleend aan de eerste hoofdstukken van het boek Genesis. Ze komt ook voor in de belofte die wordt gedaan aan de overwinnaars te Efeze (Openb. 2:7). Het *eten* van de vrucht van de boom des levens is – evenals het eten van het brood des levens – een beeld van het *deelhebben* aan Christus. Wij mogen ons *figuurlijk gesproken* met Hem voeden om het ware leven van God te ontvangen en dat ook in stand te houden (zie Joh. 6).

Het beeld van de stadspoorten, waardoor wij mogen ingaan in de stad van God, is ontleend aan het boek Jesaja. De poort is de plaats van de rechtspraak. De poorten vormen de enige toegang tot de stad; alleen de *rechtvaardigen* zullen hierdoor binnengaan (vgl. Jes. 26:1-2; 60:1-22). Onze wettige plaats als gelovigen is binnen de veilige muren van de stad die God heeft toebereid. Zijn gezag beschermt de Zijnen. Zo zullen wij voor altijd met de Heer zijn en voor de troon van God en van het Lam verkeren om Hem te dienen en te eren. Zult u ook delen in dit geluk?

De boom des levens in het midden

Het eerste wat Johannes in de hemel zag nadat hij daarheen was weggevoerd in de Geest, was de troon en Degene die daarop gezeten was (Openb. 4:2). Het was de troon van God en van het Lam, dat is Christus (Openb. 22:1). In Openbaring 5:6 staat het Lam in het *midden* van de troon. Hier in Openbaring 22 ziet Johannes de rivier van het water des levens, helder als kristal, ontspringende uit deze troon van God en van het Lam. Het Lam is de Levensbron: het leven vloeit als een verkwikkende stroom uit Hem voort. Christus is ons leven (Kol. 3:4).

Dit gezicht herinnert aan de tempelbeek, die in het komende Vrederijk zal ontspringen uit het tempelhuis, d.i. de plaats van de troon van de God van Israël (Ezech. 47:1-12). Ook andere details in Openbaring 22 zijn hieraan ontleend. De *hemelse* werkelijkheid, die ons denken en onze kennis te boven gaat, wordt weerspiegeld in de *aardse* zegen gedurende het duizendjarig Vrederijk.

Aan weerszijden van de rivier, maar ook midden op de straat van de heilige stad, ziet Johannes de boom [of: het geboomte] des levens. De rivier en het geboomte dat haar omzoomt, wordt hier in verbinding gebracht met de straat (in het enkelvoud!) van de hemelse stad. Kennelijk stroomt de rivier langs de straat van zuiver goud.

Bij de *straat* kunnen wij denken aan Christus als de Weg. Bij de *rivier* staat de gedachte aan reiniging en verkwikking voorop. Het geslachte Lam is de Bron van het water des levens, het water dat ons reinigt doordat het ons nieuw leven schenkt (vgl. Joh. 3:5). Maar nauw daarmee verbonden zien wij de boom des levens, in het midden van de straat en aan beide zijden van de rivier (Openb. 22:2). Hier gaat het meer om leven dat vrucht draagt, leven dat zich meedeelt aan anderen.

Een boom is in de Schrift vaak het symbool van een grote menselijke macht op aarde (zie bijvoorbeeld Dan. 4). Maar Christus is de boom van het leven in het Jeruzalem dat boven is. Hij is de machtige Levensvorst, die het leven schenkt aan wie Hij wil (Joh. 5:21; 17:2). En het leven dat Hij geeft, is *geschikt voor de hemel*. Als wij Hem kennen door het geloof, bezitten wij in Hem het eeuwige leven en zijn wij ook volmaakt geschikt om in Gods tegenwoordigheid te kunnen verschijnen.

Christus is Zelf het eeuwige leven, dat bij de Vader was en aan ons geopenbaard is (1 Joh. 1:2). Hij gaf Zichzelf voor ons in de dood om ons het leven te kunnen geven: leven van een nieuwe orde, leven dat de dood heeft overwonnen en dat de hemel heeft ingenomen. Dit leven is ons geschonken door het geloof in Zijn Naam. Zo is Christus het Hoofd geworden van een nieuwe

generatie van mensen: zoals de Hemelse is, zijn ook de hemel-
sen (1 Kor. 15:48).

In het hemelse Jeruzalem zien wij alleen de boom van het leven; de boom der kennis van goed en kwaad wordt nergens genoemd in het laatste Bijbelboek. Zoals de boom des levens in het *midden* van de Hof van Eden was geplant, zo is Christus het *Middelpunt* van het *Paradijs van God* (Openb. 2:7). Christus is hier voor al de Zijnen het Centrum van zegen, van leven en van aanbidding. Geen zonde is hier te vinden, geen falen, geen beschuldigend geweten, geen oordeel, geen dood, geen verwijdering vanuit de tegenwoordigheid van God – dat alles is niet meer aan de orde. Christus heeft om zo te zeggen alle negatieve gevolgen op Zich genomen van het eten van de boom der kennis van goed en kwaad en zo is Hij ‘de boom des levens’ geworden voor allen die Hem toebehoren. Jezus in het midden, Jezus alleen!

*In de heilige stad, met de straten van goud,
vloeit de stroom met het water des levens;
daar is wonderlijk licht, zoals nooit is aanschouwd,
maar 't heerlijkst is: dáár zien wij Jezus.*

Andere werken van dezelfde auteur:

Abba, Vader

De rijkdommen van Gods Vadernaam

Strijd de goede strijd van het geloof

Een plaatsbepaling in de geestelijke strijd

Ontmoetingen bij de Bron

Bronnen in de boeken van Mozes en hun betekenis

Zalig!!

Over de 'zaligsprekingen' in het boek Openbaring

Beloften voor overwinnaars

Veertien beloften van Christus in Openbaring 2 en 3

De Maaltijd van de Heer

Het Avondmaal in Bijbels perspectief

Lichtende Sterren

Lessen uit het leven van de aartsvaders

Simson, verliezer of winnaar?

Simson als type van Christus

De Bron bij Berseba

Putten uit de bron van de eed

Op Weg naar het Beloofde Land

Pleisterplaatsen voor pelgrims

Van Aangezicht tot Aangezicht

Voorvallen uit het leven van Mozes, de man Gods

Johannes, de geliefde discipel

Zoals wij hem vinden in het Evangelie naar Johannes

De Grootheid van onze Heer Jezus Christus
Als Koning, Profeet, Priester, Herder en Heiland

Gods Heilsplan
Van eeuwigheid tot eeuwigheid

Christus, de Wijsheid van God
Een overdenking van 1 Korinthiërs 2

In het Begin
Een overzicht van Genesis 1-11

Veilig in de Vrijstad
De betekenis van de vrijsteden in Israël voor de Gemeente van God

Het Visioen van de Almachtige
Bijbelstudies over de zegenspreuken van Bileam

Bethel, Huis van Jakobs God
Reiservaringen van Jakob op weg naar Bethel

Jakobs laatste woorden
De zegenspreuken van Jakob voor zijn zonen en voor de twaalf stammen

Writings by Hugo Bouter
CD-ROM Seven Language Files

*Verkrijgbaar bij de christelijke boekhandel,
of bij het distributieadres:*

Johannes Multimedia, Postbus 31, 3940 AA Doorn.
E-mail: johannes.multimedia@solcon.nl

